

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JANA KUBELÍKA, NEVEKLOV

Školní 301, Neveklov 25756

IČO: 70990654

E-mail: skola@zsneveklov.cz

Telefon: 317741790, 317741791

www.zsneveklov.cz

www.facebook.com/ZSNeveklov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ – ŠKOLNÍ DRUŽINA

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina

1.2. Předkladatel:

Název školy: Základní škola Jana Kubelíka, Neveklov
Adresa školy: Školní 301, 257 56 Neveklov
Jméno ředitelky: Mgr. Martina Šťásková, Na Leškově 288, 257 56 Neveklov
Telefon: 317 741 790, 317 741 791, 604 242 240
E-mail: skola@zsneveklov.cz
Webové stránky: www.zsneveklov.cz

1.3. Zřizovatel:

Název: Město Neveklov
Adresa: náměstí Jana Heřmana 80, 257 56 Neveklov
Starosta města: Ladislav Trumpich
Telefon: 317 741 321, 317 741 322
Fax: 317 741 638
E-mail: mesto@neveklov.cz
Webové stránky: www.neveklov.cz

1.4. Další údaje:

IČO: 70990654
Číslo účtu: 325908359/0800
RED-IZO: 600 042 081
IZO: 113000162

1.5. Platnost dokumentu:

Datum: 1.9.2007

Aktualizace dokumentu: 1.9.2013, 1.9.2016, 1.9.2020, 1.9.2022, 1.9.2023

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina je v souladu se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání ZŠ Neveklov.

podpis ředitelky

razítko školy

2. Charakteristika podmínek vzdělávání ve školní družině

2.1 Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina je určena pro žáky 1. – 3. ročníku. Ve výjimečných případech je možné přijmout do školní družiny i žáky 4. ročníku.

Kapacita školní družiny je 150 žáků.

Školní družina (ŠD) je v provozu od 6.30 do 7.30 hodin – ranní družina. Děti jsou v péči vychovatelky školní družiny, která se stará o vhodné využití volného času a o bezpečnost dětí. Na výuku navazuje odpolední školní družina v době od 11.30 do 16.00 hodin, kdy žáci pobývají a pracují v jednotlivých odděleních školní družiny. Práce probíhá podle ročního plánu práce školní družiny a je specifikovaná v týdenním plánu v Přehledu výchovně vzdělávací práce každého oddělení školní družiny.

2.2 Materiální, personální a ekonomické podmínky ŠD

Školní družina je součástí Základní školy Jana Kubelíka, Neveklov. Nachází se v suterénu budovy. Využívá pro svou činnost pět kmenových oddělení v 5 třídách, hernu a další prostory školy, např. aulu, školní knihovnu, cvičný byt, atd. K pohybovým aktivitám využívá školní hřiště a sportovní halu školy.

Školní družina umožňuje dětem docházet do zájmových útvarů různého charakteru – tělovýchovného – atletika, florbal, stolní tenis, gymnastika, atd., jazykového – anglický jazyk, matematického – šachy, deskové hry, environmentálního – včelařství, výtvarného, hudebního – hra na hudební nástroj, sborový zpěv, atd. (dle nabídky zájmových útvarů v daném školním roce).

Materiální podmínky školní družiny jsou velmi dobré. Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně obnovováno a doplňováno. Děti se svými výrobky podílejí na výzdobě a úpravě prostředí školní družiny a chodby.

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky, které se dále vzdělávají v akreditovaných kurzech a samostudiem. Povinnosti vychovatelek jsou vymezeny ve vnitřním řádu školní družiny a Pracovním řádu pro pedagogické pracovníky. Vedoucí vychovatelka objektivně hodnotí práci ostatních, podporuje spolupráci. Vychovatelky pracují jako tým.

Služby vychovatelek jsou organizovány tak, aby byla dětem při všech činnostech zajištěna dostatečná pedagogická péče. Vychovatelky se chovají a jednají profesionálním způsobem, sledují konkrétní potřeby dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět. Vychovatelky chrání soukromí rodin a zachovávají mlčenlivost o osobních údajích o žácích. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně a diskrétně. Bez dohledu vychovatelky se žáci nesmí pohybovat mimo prostory ŠD.

Děti se cítí ve školní družině bezpečně a spokojeně. Vychovatelky respektují potřeby dětí, žádné dítě není zvýhodňováno ani utlačováno. Spontánní činnosti jsou vyváženy s organizovanou činností. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.

Žák odchází ze ŠD podle informací uvedených zákonnými zástupci na přihlášce do ŠD (zápisním lístku). V případě, že jsou na přihlášce uvedeny osoby, které si dítě vyzvednou, nebude dítě předáno nikomu jinému ani ho nelze pustit ze ŠD bez doprovodu. Dítě nelze ze ŠD pustit na základě telefonické žádosti (ve výjimečných případech lze dítě ze ŠD uvolnit na základě písemné žádosti).

Finanční úhradu za ŠD a její výši určuje ředitelka ZŠ samostatným dokumentem „Stanovení výše úplaty ve školní družině“, který je přílohou vnitřního řádu školní družiny. Peníze jsou použity na podporu zájmové činnosti dětí /stolní hry, stavebnice, potřeby na výtvarnou a pracovní činnost, sportovní hry atd./. Na konci školního roku mohou rodiče nahlédnout do písemného vyúčtování.

3. Cíle ŠVP školní družiny

Při všech činnostech ve školní družině platí, že se dává žákovi příležitost rozvíjet všestranně svou osobnost a získávat klíčové kompetence.

Žák získá a upevní si všeobecný přehled (v návaznosti na učivo 1. stupně ZŠ). Je schopen najít si své místo ve skupině, posiluje své komunikační schopnosti. Získává dovednosti k efektivnímu naplňování volného času.

Chápe a uplatňuje zásady demokracie – Úmluva o právech dítěte (každý má svá práva, ale i povinnosti). Utváří si vědomí o národní a státní příslušnosti, respektuje i jiné etnické, kulturní a náboženské skupiny. Chápe a uplatňuje princip rovnosti žen a mužů. Toleruje ostatní a je ochoten pomoci druhému.

Získává a uplatňuje znalosti o životním prostředí a jeho ochraně.

Dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví.

4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Jde o dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny.

4.1 Kompetence k učení

- učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislosti, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení

4.2 Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při řešení používá logické, matematické a empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje

4.3. Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělým, kultivovaně

4.4. Sociální a interpersonální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídít – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

4.5. Činnostní a občanské kompetence

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých

4.6. Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času

5. Obsah vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání je orientačně rozdělen do vzdělávacích oblastí, převzatých ze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

5.1 Člověk a jeho svět

Místo kde žijeme – poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, požární zbrojnice), orientace v prostoru a čase, beseda o našem městě – historie, bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova

Lidé kolem nás – osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem – vyhledávání informací)

Lidé a čas – budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit)

Rozmanitosti přírody – vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedie, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody

Člověk a jeho zdraví – poznává sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocích, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění, beseda na toto téma, pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení

5.2 Jazyk a jazyková komunikace

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, sdílení čtenářských zážitků, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.3 Matematika a její aplikace

- rozvíjení paměti žáků, rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení, rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh

5.4 Informační a komunikační technologie

- poznání úlohy informací a informačních činností a využívání moderních informačních a komunikačních technologií, využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti, pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

5.5 Člověk a společnost

- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost, rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství, uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech, utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí, uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv, utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, orientaci v problematice peněz a cen a odpovědné správy osobního rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

5.6 Člověk a příroda

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí, utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí, porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

5.7 Umění a kultura

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot,

spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností, uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.8 Člověk a zdraví

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot, vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů, využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví

5.9 Člověk a svět práce

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, organizace a plánování práce a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě, autentické a objektivní poznávání okolního světa, sebedůvěra, postoj a hodnoty ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

6. Formy vzdělávání

Pravidelná výchovně vzdělávací činnost vychází z obsahu ŠVP, s využitím mj. počítačové pracovny, keramické dílny, prostoru auly či sportovní haly. Příležitostně výchovně vzdělávací činnosti zahrnují vycházky, výlety, exkurze, pobyt na dětském hřišti, na sportovním zařízení v areálu školy v letním a zimním období, přírodovědné vycházky do parku atd. Individuální práce je plněna denně v relaxačních chvílkách ŠD s využitím prostor a vybavení ŠD.

Zájmové aktivity probíhají vlastní činností dětí, jejich interakcí s okolím (s vnějšími podněty) a získáváním vlastních zkušeností. Ve struktuře činností jsou proporčně zastoupeny činnosti řízené i spontánní. Mezi nejčastější zájmové činnosti napomáhající osobnostnímu růstu dítěte patří v těchto zařízeních aktivity sportovní, přírodovědné, technické, společenskovední a estetické. K odstranění únavy z vyučování a k odreagování slouží odpočinkové a rekreační činnosti. Ve školních družinách bývá v závěru denního režimu zařazena i příprava na vyučování.

6.1 Odpočinková činnost

- komunitní hry – povídání o zážitcích prožitých s rodiči nebo kamarády
- poslech CD – písničky, pohádky, atd.
- předčítání pohádek, videoprojekce
- relaxace na koberci
- spontánní činnost – hry se slovy, sociodramatické hry, atd.
- vlastní četba dětí – knihy z knihovny ŠD, dětské časopisy

6.2 Herní činnost

- běžecké hry – na kočku a na myš, na peška, atd.
- didaktické hry – na písničky, slovní kopaná, atd.
- hry intelektové cvičící pozornost, postřeh, paměť, smysly – Kuba řekl, navlékání korálků / přírodnin, atd.
- hry na řemesla – na školu, na poštu, na obchod, kadeřníka, lékaře, atd.
- hry se švihadlem – školka, přetahování, přeskokování, atd.
- hry v přírodě – házená na cíl, všichni proti všem, atd.
- míčové hry – na jelena, vyvolávaná, vybíjená, ringo, atd.
- motorické hry rozvíjející rychlost, sílu, orientaci, koordinaci, atd.

- orientační hry – boyard, fáborková stopa, rozdělaná zpráva, morseova abeceda, atd.
- spontánní hry – hry se stavebnicí, panenky, autíčka, atd.
- stolní hry – šachy, dáma, domino, slova, atd.
- taneční hry – zajíček ve své jamce, na Elišku, na šáteček, atd.
- tradiční hry – panák, čáp ztratil čepičku, na rybáře, atd.

6.3 Tvořivé činnosti

- výtvarné techniky – míchání barev, malování suchými pastely, sítotisk, zapouštění barev, tvorba koláží, malování voskem, tuží, malování na sklo, keramiku, návštěvy výtvarných výstav a účast na výtvarných soutěžích
- pracovní činnosti – dekorační vystřihovánky, skládání z papíru, modelování z modelíny, moduritu, výrobky ze slaneého těsta, prostorové výrobky ozdobné i užité, dárky pro rodiče a budoucí prvňáčky
- hudebně-pohybová výchova – hudební, divadelní, taneční činnosti

6.4 Ostatní činnosti

- sebeobsluha při převlékání, svačině, úklidu hraček
- komunikativní dovednosti – úcta a asertivita (zdravení a poděkování, uplatnění svého názoru)
- sociální dovednosti – spolupráce ve dvojicích a ve skupině, emocionální zvládnutí výhry i prohry, tolerance k ostatním

6.5 Příprava na vyučování

- didaktické hry
- psaní domácích úkolů
- procvičování učiva, činnost na PC

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Činnost školní družiny respektuje individualitu každého žáka, vytváří přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost a jsou zajištěny podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.

Vychovatelka družiny úzce spolupracuje s výchovným poradcem školy a rodiči. Žáci jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti žáka.

Pro rozvoj žáků nadaných a mimořádně nadaných nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů. Školní družina umožňuje docházku žáků a podporuje činnost zájmových útvarů (kroužků) vedených základní školou i Základní uměleckou školou a dalšími subjekty.

8. Bezpečnost a ochrana zdraví žáků v ŠD

Žáci:

- dodržují řády a pokyny, se kterými je na začátku školního roku seznámí vychovatelka.
- školní družiny, dodržují zásady bezpečného chování ve třídě, na chodbách, schodištích, v šatnách, při příchodu do ŠD a odchodu ze ŠD a na veřejných komunikacích.
- při pobytu ve škole a na akcích organizovaných školou se chovají tak, aby neohrozili zdraví své ani svých spolužáků či jiných osob.
- chodí slušně, čistě oblečení a upraveni, do ŠD se přezouvají, dbají na hygienu a čistotu.
- nemanipulují s elektrickými spotřebiči a vypínači.

- f. při přecházení na akce mimo budovu školní družiny se řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob.
- g. nenosí do školní družiny věci, které mohou ohrozit zdraví a bezpečnost ostatních.
- h. každý úraz, poranění, nevolnost či nehodu, k níž dojde během pobytu ve školní družině, ihned nahlásí vychovatelce ŠD.
- i. projevy šikanování, rasismu a xenofobie, násilí, ponižování apod., jsou zakázány.

9. Ustanovení pro vychovatelky školní družiny

Vychovatelka ŠD zodpovídá za žáka po celou dobu jeho pobytu v ŠD. Po nástupu žáka do školní družiny ho prokazatelným způsobem seznámí s vnitřním řádem ŠD. Bez dohledu vychovatelky se žáci nesmí pohybovat mimo prostory ŠD.

Dodržuje předpisy o bezpečnosti. Všechny úrazy neprodleně a úplně zapisuje - vyplní záznam o úrazu a informuje zákonné zástupce a vedení školy.

Vychovatelky pravidelně zapisují docházku žáků a vedou Přehled výchovně vzdělávací práce. V případě, že se žák do ŠD nedostaví a není omluven, kontaktují rodiče žáka. Žáka při odchodu ze ŠD vydává vychovatelka pouze rodičům nebo osobě jimi určené.

Do oddělení ŠD se zapisuje nejvýše 30 žáků na pravidelnou docházku.

Vychovatelky se řídí popisy práce a rozhodnutím ředitelky školy o rozvržení pracovní doby. Vychovatelky sledují plán práce školy a ostatní informace zveřejněné na nástěnce ve sborovně, pravidelně si vyzvedávají ve sborovně korespondenci.

Vychovatelka odpovídá za žáka od jeho nástupu do ŠD až do doby, kdy žák odchází ze ŠD domů. Při odpolední činnosti je ve svém oddělení, aby žáci byli neustále pod pedagogickým dohledem. Dbá na to, aby se žáci během pobytu v ŠD nepohybovali volně po škole.

10. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

Docházka do školní družiny je po přihlášení žáka do ŠD závazná. Do školní družiny přihlašují žáka zákonní zástupci na celý školní rok. Přihlášku k docházce do školní družiny obdrží u vedoucí vychovatelky školní družiny. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. V případě, že zájem o umístění žáka do ŠD překračuje kapacitu ŠD, jsou přednostně přijímáni žáci z nižších ročníků.

V průběhu školního roku lze žáka do ŠD přijmout na základě přihlášky jen tehdy, pokud nebude překročena kapacita ŠD. O přijetí rozhoduje ředitelka školy.

Žákům, kteří pobývají ve školní družině je umožněno navštěvovat zájmové útvary (kroužky) pořádané školou.

Žáka lze v průběhu školního roku ze ŠD odhlásit. Písemnou žádost o odhlášení žáka ze ŠD odevzdají zákonní zástupci žáka vedoucí ŠD do konce měsíce předcházejícího tomu měsíci, kdy chtějí docházku žáka do ŠD ukončit.

Práce ve ŠD se ukončuje ukončením školního roku.

Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání ve školní družině jsou dále specifikovány ve Vnitřním řádu školní družiny.

11. Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program školní družiny je závazný pro všechny zaměstnance školy, školní družiny, pro všechny žáky, kteří byli k zájmovému vzdělávání ve školní družině přijati i pro jejich zákonné zástupce.

Název: Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina
Vypracovala: Mgr. Martina Šťásková, Mgr. Iva Jersáková, Jitka Kozlová
Číslo jednací: SD/1/2016
Schválila: Mgr. Martina Šťásková, ředitelka školy
Vydáno dne: 30. 8. 2016
Účinnost od: 1. 9. 2016
Stran: 7

Použité zkratky:

ŠVP = školní vzdělávací program

ŠD = školní družina

ZŠ = základní škola